

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tat-22 ta' Frar, 2007

Citazzjoni Numru. 964/2002

Kawza fil-lista: 26

**A sive A B, personalment u bhala kuratrici ad litem ta'
uliedha minuri C B u D B, nominata b' digriet tas-19
ta' Settembru 2002**

**vs
E B**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attrici ppremettiet u talbet hekk:

Peress illi l-attrici A sive A B u l-konvenut E B zzewgu fil-25 ta' Lulju 1982 kif jirrizulta mic-certifikat taz-zwieg Ass u mmarkat bhala Dok. AB1;

Kopja Informali ta' Sentenza

U peress illi miz-zwieg ta' bejn il-kontendenti twieldu tlett (3) itfal, u cioe' F ta' dsatax-il (19) sena, C ta' sbatax-il (17) sena u D ta' tmien (8) snin;

U peress illi l-imsemmi E B sar hati kontra l-attrici martu ta' sevizzi, minacci, u ingurji gravi, b' mod li rrenda mpossibili l-hajja konjugali bejniethom;

U peress illi l-attrici giet awtorizzata tiprocedi ghas-separazzjoni personali permezz ta' digriet tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili;

Ghaldaqstant, jghid il-konvenut ghaliex din l-Onorabbi Qorti m' għandhiex:

1. Tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-konjugi B minhabba sevizzi, minacci u ingurji gravi li l-imsemmi E B kkommetta fuq martu;
2. Tafda l-kura u l-kustodja tat-tfal minuri C u D f' idejn l-attrici;
3. TikkundA lill-konvenut ihallas lill-attrici ghaliha u/jew ghall-imsemmija uliedha minuri dik ir-retta alimentarja li din l-Onorabbi Qorti joghgħobha tiffissa skond il-bzonnijiet ta' l-attrici u l-mezzi ta' zewgha;
4. Ixxolji l-komunjoni ta' l-akkwisti ta' bejn il-partijiet u tillikwida u taqsam l-istess komunjoni f' zewg porzjonijiet li jigu assenjati wahda lill-attrici u l-ohra lil-konvenut, occorrendo billi jigi nominat perit, nutar biex jircievi l-att opportun u kuratur biex jirraprezenta l-kontumaci fuq l-istess att;
5. TikkundA lill-konvenut jirritorna lill-attrici l-assi parafernali kollha tagħha;
6. Tapplika kontra l-konvenut is-sanzjonijiet kontemplati fid-disposizzjonijiet ta' l-Artikoli 48 u 51 tal-Kodici Civili;

Bl-ispejjez kontra I-konvenut li hu minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' I-eccezzjonijiet tal-konvenut li biha eccepixxa:

1. Illi filwaqt li I-eccipjent jaqbel li hemm lok ghas-separazzjoni legali bejnu u bejn I-attrici, ma jaqbilx li tali separazzjoni tigi dikjarata minhabba I-addebiti li I-istess attrici qegħda tressaq kontrih. L-attrici martu tghix stil ta' hajja li muhuwiex kompatibbli mal-hajja mizzewga, u wasslet biex iz-zwieg bejn il-partijiet jitfarrak irrimedjabilm.

2. Illi I-istil ta' hajja ta' I-attrici ma jirrendihiex persuna adatta biex ikollha f' idejha I-kura u I-kustodja ta' I-ulied C u D.

3. Illi I-attrici hija hatja ta' adulterju u mhix intitolata ghall-manteniment mingħand I-eccipjent għaliha.

4. Illi fil-qsim tal-komunjoni ta' I-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet hemm lok li jitqiesu I-htijiet ta' I-attrici fil-kors tal-hajja mizzewga.

5. Illi ma hemmx lok li jigu applikati kontra I-eccipjent id-disposizzjonijiet ta' I-artikoli 48 u 51 tal-Kodici Civili.

Rat id-dikjarazzjonijiet guramentati tal-partijiet u I-listi tax-xhieda;

Rat ir-rapport tal-perit legali I-Avukat Dottor Vincent Galea, minnu debitament mahluf;

Rat I-atti kollha tal-kawza;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

Separazzjoni Personal

Illi permezz ta' I-azzjoni odjerna I-attrici qed titlob is-separazzjoni personali minn ma zewgha I-konvenut għar-

ragunijiet imputabbli li dan, bazati fuq id-dispost ta' l-Artikolu 40 tal-Kap.16. Minn naha tieghu l-konvenut jeccepixxi fil-konfront ta' l-attrici l-adulterju u stil ta hajja li mhijex kompatibbli mal-hajja mizzewwga, u li dan kien li wassal ghat-tifrik taz-zwieg bejn il-partijiet.

Illi in propositu ghal dan l-aspett tal-kawza, il-Qorti tikkondividu u taddotta bis-shih il-konsiderazzjonijiet u konkluzjoni raggjunti mill-perit legali fir-relazzjoni tieghu, kontenuti fil-paragrafi 65 sa 71 fil-pagni 32 sa 33 tar-relazzjoni u li jinsabu a fols.283 sa 285 tal-process, b' mod li għandhom jitqiesu bhala parti integrali minn dan il-gudizzju [Appendici A].

Mill-provi jirrizulta car li, filwaqt li l-imputazzjoni attrici bazata fuq id-dispost ta' l-artikolu 40 fil-konfront tal-konvenut ma tirrizultax provata; minn banda l-ohra jirrizulta ampjament provat fil-konfront ta' l-attrici, l-offiza gravi fit-termini ta' l-artikolu 40 konsistenti fi hbieberiji, mhux kompatibbli mal-hajja mizzewwga, li hija kellha fiz-zwieg ma' certu rgiel, u l-adulterju derivanti mir-relazzjoni kostanti u li għadha tissussisti ma' terza prersuna identifikata b' isimha. Il-Qorti taqbel mal-perit legali li huma dawn in-nuqqasijiet da parti ta' l-istess attrici li wasslu għat-tifrik irrimedjabbi taz-zwieg bejn il-partijiet.

Kura u Kustodja

Illi anke hawn il-Qorti taqbel mal-konsiderazzjonijiet tal-perit legali. Ir-relazzjoni adulteruza ta' l-attrici, li għadha tipperisti sallum, ma tħamix lill-istess attrici bhala kandidata xierqa u jdonea sabiex tkun fdata lilha esklusivament il-kura u kustodja tal-bint minuri tal-partijiet; u għalhekk huwa xieraq li l-minuri D tkun fdata f' idejn missierha l-konvenut. Dan hu hekk fl-interess ta' l-istess minuri.

Għalhekk il-Qorti tordna li, filwaqt li l-kura u kustodja tal-minuri D, li għad għandha 11 il-sena, tkun kongunta bejn il-partijiet, din tħix ma' missierha; b' access liberu ghall-attrici li m' għandux ikun esercitat fil-prezenza ta' terzi persuni tas-sess oppost li ma jkunux parentati ma' l-attrici. Illi dan access għandu jigi esercitat bi ftehim mal-partijiet

inkluz il-minuri, izda fil-kaz li ma jkunx hemm qbil, l-access ta' l-attrici għandu jkun kif indikat mill-perit legali fil-paragrafu 73 tar-relazzjoni a fol. 286 tal-process.

Manteniment

Illi gjaladarba it-tkissir taz-zwieg huwa dovut unikament ghall-htija ta' l-attrici, kagun ta' l-offizi gravi kommessi minnha fil-konfront ta' zewgha kif fuq indikat kif ukoll tar-relazzjoni tagħha adulteruza li bdiet xhur qabel il-prezentata tac-citazzjoni odjerna; tezisti fil-konfront ta' l-attrici r-raguni għad-dekadenza kontemplata fl-artikolu 48[1][d], anke b' referenza għal-artikolu 51.

Illi rigward il-kontribut ta' l-attrici ghall-manteniment ta' bintha minuri, il-Qorti, filwaqt li taffirma li dan l-obbligu legali ta' l-attrici għadu fis-sehh, mill-banda l-ohra, rebus sic stantibus, gjaladarba jirrizulta li l-attrici tghix bl-ghajnuna socjali u inoltre hija marida b' qalba, tenut kont anke, fic-cirkostanzi l-eta' tagħha, hija m' għandhiex tikkontribwixxi ebda ammont ghall-manteniment ta' bintha, sakemm ma tħamli xogħol bi qligh, f' liema kaz hija għandha tikkontribwixxi percentagg ta' ghoxrin fil-mija [20%] ta' l-introitu kollu tagħha.

Komunjoni ta' l-Akkwisti

Illi in propositu l-Qorti tikkondivid u taddotta l-konsiderazzjonijet ragġjunti mill-perit legali fir-relazzjoni tieghu, u li jinsabu fil-paragrafi 77 sa 85 a fols. 288 sa 291 tal-process.

Illi għalhekk l-assi tal-komunjoni jikkonsistu fis-segwenti:

[1] Id-dar matrimonjali numru 401 Flat 1 Main Street, Mosta, stmata mill-partijiet fil-valur ta' bejn Lm26,700 u Lm32,000;

[2] Il-vettur Mini Minor LAM- 485 mixtri ja erba snin ilu bil-prezz ta' Lm300, u l-vettura Maruti Omni EAC – 778 mixtri ja seba snin ilu bil-prezz ta' Lm4,000;

[3] Kont numru 114988865 mal-Bank of Valletta li fih bilanc ta' Lm32.09; u dejn ma' l-istess Bank, li fit-30 ta' Novembru 2002 kien jammonta ghal-Lm358.85;

[4] L-oggetti mobbli ezistenti fid-dar matrimonjali;

Krediti Parafernali

Illi mill-provi jirrizulta li l-atricti għandha kreditu parafernali fl-ammont ta' Lm4,850 gejja minn wirt. In propositu, il-Qorti tikkondivid u taddotta dak li kkonkluda l-perit legali fil-paragrafu [80] [pagina 39 a fol.290].

Illi rigward l-partita [b] that l-intestatura "Krediti parafernali" [fol.289], il-Qorti tosserva li s-somma ta' Lm2,000 li nharget mill-atricti qabel iz-zwieg sabiex isir it-tiegs u s-safra, ma jidholx fil-parametri ta' l-Artikolu 1331[2] tal-Kap.16, stante li ma tistax titqies bhala li intuzat in konnessjoni ma' "dejn jew investment tal-komunjoni ta' l-akkwisti." Għalhekk il-Qorti taqbel mal-konkluzjoni ragġiujnta mill-perit legali f' dan ir-rigward.

Assenazzjoni

Illi fl-udjenza tal-25 ta' Marzu 2004 il-partijiet qabblu li d-dar matrimonjali għandha tinbigh, u r-rikavat jinaqasam bin-nofs bejn il-partijiet, wara li tigi prelevata mir-rikavat "is-somma ta' bejn Lm2,000 u Lm4,000" bhala kreditu parafernali favur l-atricti. [fol.227].

Illi l-Qorti tikkunsidra gusta s-segwenti assenazzjoni:

[1] Illi d-dar matrimonjali, flimkien ma' l-oggett kollha mobbli kollha hemm ezistenti [ħlief dawk parafernali ta' l-atricti], għandhom jinbigh fuq is-suq hieles fi zmien sena, wara liema perijodu jsir il-bejgh bis-subbasta tagħhom jekk il-partijiet ma jifthemux mod iehor; u ir-rikavat, wara li titnaqqas minnu s-somma ta' hamest elef tlett mijha u hamsin lira maltin [Lm5,350] [rappresentanti s-somma ta' Lm4,850 percepita mill-atricti minn wirt, oltre s-somma ta' Lm500 ekwiparazzjoni għad-differenza fil-valur tal-vetturi], għandu jinqasam ugwalment bejn il-partijiet.

Illi sakemm isir il-bejgh tad-dar matrimonjali, il-konvenut jkollu d-dritt li jghix f' din id-dar flimkien mal-minuri D, ad eskluzjoni ta' l-attrici li fi zmien xahar li dan il-gudizzju jghaddi in gudikat sabiex tallontana ruhha mid-dar konjugali; u dan sakemm il-partijiet ma jifthemux mod iehor.

[2] Illi l-flus depozitati fil-kontijiet bankarji, u d-dejn fuq indikat mal-Bank of Valletta, għandhom jinqassmu wwalment bejn il-partijiet.

Oggetti Parafernali

Illi f'dan ir-rigward il-Qorti tagħmel referenza għal paragrafi numri 86 u 87 tar-relazzjoni [fols.291 u 292] u taddottahom.

Jigi osservat li l-Qorti ma taqblix mal-kontenut tal-paragrafu 88 stante li ma rrizutlax li legalment l-konvenut għandu xi htija għas-separazzjoni.

Decide

Għal dawn il-motivi tiddecidi kif ser jingħad:

[1] tilqa' l-ewwel talba limitatament għad-dikjarazzjoni ta' separazzjoni personali bejn il-konjgui stante li z-zwieg tkisser irremedjabbilment;

[2] tilqa' t-tieni talba limitatament fis-sens li tafda l-kura u kustodja tal-minuri D liz-zewg genituri konguntivament, bid-dritt ta' access ghall-attrici kif fuq delineat taht l-intestatura “Kura u Kustodja”;

[3] tichad it-tielet talba, filwaqt li zzomm ferm l-obbligu ta' l-attrici li tikkontribwixxi ghall-manteniment tal-minuri D kif delineat that l-intestatura “Manteniment”;

[4] tilqa' r-raba talba u tordna x-xoljiment tal-komunjoni ta' l-akkwisti kif fuq delineat that l-intestatura “Komunjoni ta' l-Akkwisti”; u ghall-finijiet tal-publikazzjoni tal-kuntratt pubbliku tinnomina lin-Nutar Dottor Sylvana Borg Caruana sabiex tircevi l-att opportun fl-edifizju tal-Qorti, f' data u

Kopja Informali ta' Sentenza

hin, minnha fissati, u tinnomina lill-Avukatessa Charmaine Zammit sabiex tidher ghall-eventwali kontumaci;

Illi sakemm isir il-bejgh tad-dar matrimonjali, il-konvenut jkollu d-dritt li jabita f' din id-dar flimkien mal-minuri D, ad eskluzjoni ta' l-attrici li, fi zmien xahar li dan il-gudizzju jghaddi in gudikat, għandha tallontana ruhha mid-dar konjugali; u dan sakemm il-partijiet ma jifthemux mod iehor.

[5] tilqa' l-hames talba u tordna lill-attrici tirriprendi l-pusseß tal-mobblu ndikati fil-paragrafu 86 [fol.291] tar-relazzjoni tal-perit legali

[6] tichad is-sitt talba;

L-ispejjez jigu sopportati kollha mill-attrici.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----